

Doğan
Hızlan

dhizlan@hurriyet.com.tr

KİTAP

Sesimi duyan var mı?

17 Ağustos depreminin 14. yıldönümünde Kadir Yüksel'in hazırladığı 'Fay Boşluğu' adlı kitap Türkiye'den deprem öykülerini bir araya getiriyor

17 Ağustos 1999'daki depremin acıları unutulmadı, ölenlerin anısı yaşıyor, yakınlarını kaybedenler o günü hiç unutmuyor. Hâlâ birçok kişinin kulaklarında çınlayan bir soru unutulmadı.

Göçük altında ölümler kalmı arasında gidip gelenlere yardım elini uzatanların derinlere, karanlığa seslenişi: "Sesimi duyan var mı?"

İşin tuhaf tarafı, uzmanların sürekli uyarılarına, alınması gereken önlemleri sürekli tekrar etmelerine rağmen o sesi duymayan birçok yetkili veya sorumlu var hâlâ. Bunun ispatını çok değil birkaç yıl evvel Van'daki depremle bir kez daha ve çok acı bir şekilde tecrübe ettik. Bundan sonra yaşanacak büyük bir depremde, Allah yardımcımız olsun!

17 Ağustos 1999 depreminden sonra, depremin yarattığıyla ilgili birçok metin kaleme alınmıştı.

Yiğit Bener'in Fay Kırıkları isimli romanı da deprem bölgesine gönüllü olarak gelenlerin yaşadığını anlatan iyi bir romandı.

Kadir Yüksel'in hazırladığı Fay Boşluğu başlıklı kitap Türk yazınından deprem öykülerini bir araya getirmiş. Öykülerde depremi yaşayanlar, deprem olgusunu bilenler, bu konuda anıları, izlenimleri, gözlemleri olanlar var.

Antolojide bakım hangi yazarın öyküleri var: Nezihe Meriç, Muzaffer İzgü, Tomris Uyar, Özen Yula, Hakan Bıçakçı, Halikarnas Balıkcısı, Onat Bahadır, Gülseren Engin, Aziz Nesin, Karın Karakaşlı, Fahri Erдің, Bilgin Adalı, Ali Balkız, Ömer Seyfettin, Samim Kocagöz, Ahmet Hamdi Tanpınar, Barış Bıçakçı, Sulhi Dölek, Necati

KİTAPTAN Deprem (Ali Balkız)

"Yar" komutu erken verildi. Ama kimseyi uyku tutmadı. Ranza gıcirtırları, of puf'lar epeyce sürdü. Gece yarısından sonra da kesildi. Kimi rüyasında annesini, kimi sevgilisini görüyordu. Kimilerinin de gündüzkü kavgadan kalma ağrıları devam ediyordu.

Sabaha karşı saat dörttü. Toprağın derinliklerinden gelen korkunç bir uğultu koğuşa kadar yükseldi. Öylesine bir uğultu ve sarsıntı ki, insanın içini buran, beynini yerinden oynatan...

Duvarlar birbirine çarpıtı, ranzalar sallandı. Herkes yerinden fırladı. Fırlayan yere düştü. Üstteki, onun üstüne... Kimse henüz ne olduğunu anlayamadan, ne diye bağıracağını kestiremeden elektrikler kesildi. Zifiri karanlık...

Biri:
- Deprem, dedi deprem

Tosuner, Mebuse Tekay, Fadime Uslu, Orhan Duru, Necati Mert, Erendiz Atasü, Hakan Şenocak, Ahmet Ümit, Bilge Karasu.

ENKAZIN BAŞINDA GÜNLER GEÇİRDİK

Kadir Yüksel'in Fay Boşluğu başlıklı giriş niyetine yazısını okuduğumuzda, kitabın hazırlanışını ve tanıklığını öğreneceksiniz. Yüksel, bir gece önce 16 Ağustos'ta İstanbul'a geliyor, Üçüncü Öyküler'in beşinci sayısını basımından alıyor ve İZMİT'e dönüyor: "Bir sayıyı daha kotarmanın sevinciyle dönmüştüm eve. O gece, ömrümden bir daha yaşamak istemediğim bir gece yaşadım. Sağ salım inebilmiştim evimizden; ama tanıdıklarımız, akrabalarımız, arkadaşlarımız vardı sağ salım olmayan. Sabaha karşı ardi ardına kötü haberler gelmeye başladı. Ne yana koşacağımızı şaşırдық. Daha kendimizi atlatmamıştık ki şoku.

Enkazın başında günler geçirdik; arkadaşlarımızı, akrabalarımızı alelacele toprağa vermek zorunda kaldık.

O büyük Gölcük depreminden sonra beni en çok irkiltten söz 'Depremle yaşamaya alışmalıyız' sözü oldu. (...) Neredeyse bütün bir ülke fay kırıklarının üzerindeki edebiyatlarımız, özde öykücülerimiz, yeterli ilgiyi göstermemişler."

17 Ağustos depreminin herkes gibi benim hafızamda da silinmez izleri kaldı. Kadir Yüksel'in depreme ilgili, ona değinen öyküleri toplamakla yararlı bir çalışma yaptığı kanısındayım. Çünkü edebiyat kadar hiçbir tür, olayları, acıları insanın belleğine yerleştiremez.

oluyor!..

"Allah Allah" sesleri yükseldi. Yüzlerce ses birbirine karıştı.

Biri kibrit yaktı;

- Paniğe kapılmayalım, dedi.

Kibritin ışığı pencereyi aydınlattı. Biri pencereye fırlayıp demirleri zorlamaya başladı.. Yüzlercesi pencerelelere yöneldi. Her pencerede belki on kişi vardı. Kasırların bütün kuvvetiyle demirleri zorluyorlardı. Biri çıkış kapısına yöneldi. Yüzlercesi arkasından...

Demir kapı, demir gibi...

Biri mum yaktı.

Birkaç kişi çığnemiş, yerde yatıyordu.

Ne demir kapı, ne demir pencere aman verdi.

Ortalık biraz duruldu.

Duvarlar çatlamış, sivalar yere dökülmüş, kap kacak, masa sandalye, her şey birbirine girmişti.

Biri pencereye tekrar tırmandı.

Doğan Hızlan'ın seçtikleri

Hamdi Koç
Çıplak ve Yalnız
Doğan

Atilla Dorsay
Quo Vadis
İstanbul?
Remzi

China Miéville
Yara
Yordam Kitap

Mehmed Murad
Turlanda mı
Yoksa Turla mı?
Kapı